

**თსუ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტზე
სამაგისტრო ნაშრომის მომზადებისა და დაცვის წესი**

სამაგისტრო ნაშრომის მიზანი:

სამაგისტრო ნაშრომი წარმოადგენს სტუდენტის მიერ ინდივიდუალურად შესრულებულ სამუშაოს. იგი არ არის ჯგუფური პროექტი. მასში უნდა აისახოს სწავლის პერიოდში შეძენილი პრაქტიკული და თეორიული ცოდნა. კერძოდ, დარგის/ქვედარგის ღრმა და სისტემური ცოდნა, მათ შორის ისეთი სპეციფიკური მეთოდების/საკითხებისა, რომელთა ძირითადი ნაწილიც ასახავს კვლევაზე დაფუძნებულ ახალ ცოდნას ან/და პროფესიულ პრაქტიკას.

სტუდენტმა სამაგისტრო ნაშრომში უნდა შეძლოს კომპლექსური პრობლემების გადაწყვეტის ახალი, /ორიგინალური გზების მოძიება, უნდა გამოავლინოს კვლევის დამოუკიდებლად განხორციელების უნარი უახლესი მეთოდებისა და მიდგომების გამოყენებით, ნაშრომში უნდა ჩანდეს, რომ სტუდენტს შეუძლია როგორი და არასრული ინფორმაციის (მათ შორის უახლესი კვლევების) კრიტიკული ანალიზის საფუძველზე დასაბუთებული დასკვნების ჩამოყალიბება, მონაცემებზე დაყრდნობით ინფორმაციის ინოვაციური სინთეზი. ნაშრომში შემოქმედებითად უნდა იყოს გამოყენებული თანამედროვე საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიები, დარგის თავისებურებების გათვალისწინებით.

სამაგისტრო ნაშრომის მიზანია სწავლის პროცესში მიღებული მთელი ცოდნის სისტემატიზაცია, დარგობრივი ცოდნის, პრაქტიკული და შემოქმედებითი უნარების გამოვლენა.

სამაგისტრო ნაშრომის ხელმძღვანელი: სამაგისტრო ნაშრომის ხელმძღვანელი შეიძლება იყოს თსუ აკადემიური პერსონალი (სრული, ასოცირებული და ასისტენტ პროფესორი), ემერიტუს-პროფესორი, თსუ სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის მეცნიერ-თანამშრომელი, თსუ დოქტორანტი, მოწვეული სპეციალისტი (მეცნიერება სასწავლო-სამეცნიერო ინსტუტუტის/დეპარტამენტის სხდომის გადაწყვეტილებით).

სამაგისტრო ნაშრომს შესაძლებელია ჰქონდეს თანახელმძღვანელიც.

ერთმა პროფესორმა (//ემერიტუს-პროფესორმა, თსუ სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის მეცნიერ-თანამშრომელმა, თსუ დოქტორანტმა, მოწვეულმა სპეციალისტმა) ერთდროულად შეიძლება უხელმძღვანელოს მაქსიმუმ 3 მაგისტრანტს.

სამაგისტრო ნაშრომის თემის არჩევა:

- ნაშრომების თემატიკა მოცემულია აკადემიური საბჭოს მიერ დამტკიცებულ პროგრამის აღწერილობაში.
- სწავლების ერთი წლის შემდეგ (მესემე სემესტრის აკადემიური რეგისტრაციის დაწყებამდე), მაგისტრანტი ირჩევს სამაგისტრო ნაშრომის თემას. სამაგისტრო ნაშრომის თემის არჩევის შესახებ მაგისტრანტი შესაბამისი განცხადებით მიმართავს პროგრამის ხელმძღვანელს; განაცხადში მითითებული უნდა იყოს თემის სათაური და ხელმძღვანელი.
- მე-3 სემესტრის დასწყისში, აკადემიური რეგისტრაციისთვის დადგენილ ვადებში, მაგისტრანტი სასწავლო ბარათში (sms.tsu.ge) აფიქსირებს თავის არჩევანს და რეგისტრირდება საგანზე: სამაგისტრო ნაშრომი (მეცნიერება სამაგისტრო პროგრამის მითითებით).

- ინსტიტუტის/დეპარტამენტის/ სხდომაზე მტკიცდება თითოეული მაგისტრანტის სამაგისტრო ნაშრომის სათაური და ხელმძღვანელი, რის შესახებაც დგება ოქმი.
- ოქმის ასლი წარედგინება ფაკულტეტის სასაწავლო პროცესის მართვის სამსახურს სააუდიტორიო მეცადინეობების დაწყებიდან არაუგიანეს ორი კვირისა.

სამაგისტრო ნაშრომის შესრულების ენა ქართულია (გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა სწავლება მიმდინარეობს სხვა ენაზე). უცხოენოვანი სამაგისტრო პროგრამის სტუდენტები ნაშრომს წარმოადგენენ იმ ენაზე, რა ენაზეც მიმდინარეობს სწავლება.

სამაგისტრო ნაშრომის სტრუქტურა – სამაგისტრო ნაშრომი შედგება შემდეგი კომპონენტებისაგან:

- 1) თავფურცელი (სატიტული ფურცელი);
- 2) ანოტაცია;
- 3) სარჩევი (შინაარსი);
- 4) შესავალი;
- 5) ტექსტის ძირითადი ნაწილი; დასკვნა;
- 6) გამოყენებული ლიტერატურის ბიბლიოგრაფიული ნუსხა;
- 7) დანართები.

თავფურცელი (სატიტულო ფურცელი): ივსება ქვემოთმოყვანილი წესის მიხედვით:

- ფურცლის ზედა ნაწილში იწერება სრული დასახელება უმაღლესი სასწავლო დაწესებულების, სადაც შესრულდა ნაშრომი (ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი, სამგისტრო პროგრამის დასახელება) (შრიფტის ზომა: 14);
- 2-3 სმ-ის დაშორებით იწერება სტუდენტის გვარი და სახელი (სახელობით ბრუნვაში, შრიფტის ზომა: 16);
- შუა ნაწილში იწერება ნაშრომის დასახელება (შრიფტის ზომა: 16); (მას არ მიეწერება სიტყვა ”თემა” და ბრჭყალებში ჩასმა საჭირო არ არის);
- ნაშრომის დასახელების ქვემოთ იწერება მისანიჭებული აკადემიური ხარისხი, რომლის მოსაპოვებლად არის წარმოდგენილი ნაშრომი დასაცავად. (შრიფტის ზომა: 14); (მაგ.: ნაშრომი შესრულებულია ისტორიის მაგისტრი აკადემიური ხარისხის მოსაპოვებლად)
- თავფურცლის მარჯვენა ქვედა მხარეს იწერება ნაშრომის ხელმძღვანელის სახელი, გვარი, აკადემიური ხარისხი, აკადემიური თანამდებობა (შრიფტის ზომა: 12);
- სულ ქვემოთ, ფურცლის შუა ნაწილში, იწერება ნაშრომის შესრულების ადგილი და დრო, ქალაქი და წელი (სიტყვა ”წელი”-ს გარეშე) (შრიფტის ზომა: 12)

ანოტაცია – აისახება თემის აქტუალობა, მიზნები, ამოცანები, კვლევის საგანი, ობიექტი, ძირითადი შედეგები, სიახლე; მოცულობა 150 –200 სიტყვა.

ანოტაცია უნდა დაიწეროს ქართულ და ინგლისურ ენებზე.

შინაარსი (სარჩევი) – ასახავს სამაგისტრო ნაშრომის სრული ტექსტის ყველა თავსა და პარაგრაფის ზუსტ დასახელებას თანმიმდევრულად მათი გვერდების ნომრის მარჯვენა მხარეს მითითებით. გვერდების ნუმერაცია უნდა დაიწყოს სარჩევის მომდევნო გვერდიდან თავფურცელის, ანოტაციის და შინაარსის გვერდების რაოდენობის გათვალისწინებით.

შესავალი – წარმოადგენს ნაშრომის ზოგად ნაწილს, რომელშიც უნდა აისახოს თემის აქტუალობის დასაბუთება, მიზნები, დასმული ამოცანების შინაარსი, საკვლევი საგნისა და ობიექტის ფორმულირება, კვლევისათვის გამოყენებული მეთოდი, პრობლემის კვლევის მდგომარეობა, ანუ არის თუ არა საკითხი დამუშავებული, ვის მიერ, როდის და რა კუთხით. რით განსხვავდება მოცემული სამაგისტრო ნაშრომი წინა კვლევებისგან; შესავლის მოცულობა, სასურველია არ აღემატებოდეს 5 გვერდს.

ტექსტის ძირითადი ნაწილი – ძირითადი ტექსტი შესაძლებელია დაიყოს თავებად და პარაგრაფებად. თავები გადაინომრება თანმიმდევრულად და დასახელებისაგან გამოიყოფა წერტილებით. პარაგრაფებს დაესმის თავისა და პარაგრაფის ნომრები. თავის დასახელება იწერება 16–იანი ზომის შრიფტით. ტექსტი შეიძლება მოიცავდეს რამდენიმე თავს, თითოეული თავი კი რამდენიმე პარაგრაფს. შესავალი, თითოეული თავი და დასკვნა უნდა დაიწყოს ახალი ფურცლიდან, ხოლო პარაგრაფების დაწყება ახალი ფურცლიდან აუცილებელი არ არის.

დასკვნა – წარმოადგენს სამაგისტრო ნაშრომის ნაწილს, რომელშიც აისახება ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგები, მათი თეორიული მნიშვნელობა და პრაქტიკული ღირებულება და ასევე პერსპექტიული გამოყენების სფერო.

გამოყენებული ლიტერატურის მიმართ გასათვალისწინებელი მოთხოვნები:

- ლიტერატურის ნუსხა წარმოდგენილი უნდა იყოს ანბანური თანმიმდევრობით (ჯერ ქართულ, შემდეგ უცხოურ ენებზე);
- წიგნის ან მონოგრაფიის მითითებისას საჭიროა დასახელდეს ავტორის გვარი და ინიციალები, ნაშრომის სახელწოდება, გამოცემის ქალაქი, გამომცემლობა, წელი, გვერდების საერთო რაოდენობა;
- სამეცნიერო ნაშრომის მითითებისას უნდა დასახელდეს ავტორის გვარი, ინიციალები, ნაშრომის სახელწოდება, სამეცნიერო ჟურნალის სახელწოდება, წელი, ტომი, ნომერი, საწყისი და ბოლო გვერდები.
- ტექსტში გამოყენებული საილუსტრაციო მასალა – ცხრილები, დიაგრამები, სურათები, სქემები უნდა გადაინომროს. მაგალითად, ნაშრომის თავის ნომერი და ცხრილის ნომერი. მაგ.: 2.1, ,2.2 და ა.შ
- სამაგისტრო ნაშრომის ტექსტში კონკრეტული ნაშრომის განხილვისას და ავტორისეული მოსაზრების დაფიქსირებისას მრგვალ ფრჩხილებში უნდა ჩაიწეროს მისი ინიციალი, გვარი და ნაშრომის გამოქვეყნების წელი; მაგ: (დ. უზნაძე 1998);
- ტექსტში გამოყენებული ციტატების ბოლოს კვადრატულ ფრჩხილებში უნდა მიეთითოს ავტორის ინიციალი, გვარი, წელი და გვერდი. მაგ: [დ. უზნაძე 1998: 6]; ტექსტში ჩართული ციტატა უნდა ჩაისავას ბრჭყალებში და დაიბეჭდოს დახრილი შრიფტით (იტალიკით).
- შენიშვნები და დამატებითი ინფორმაცია სქოლიოების სახით, საჭიროების შემთხვევაში, დაერთვის თითოეული გვერდის ბოლოს უწყვეტი ნუმერაციით. შენიშვნების/სქოლიოების შრიფტის ზომა: 10

დარგის სპეციფიკიდან გამომდინარე შესაძლებელია იყოს განსხვავებული მოთხოვნაც.

ტექსტის დაკაბადონების წესი

1. ტექსტი აკრეფილი უნდა იყოს A4 ზომის სტანდარტულ ფურცელზე

2. შრიფტის სახე - Sylfaen
3. ტექსტის შრიფტის ზომა - 12
4. თავები/ქვეთავების შრიფტის ზომა - 16/14
5. სქოლის შრიფტის ზომა -10
6. სტრიქონებს შორის მანძილი -1,5 ინტერვალი;
7. ფურცლის გვერდზე ტექსტის მინდორი: მარცხნიდან -3 სმ, მარჯვნიდან -1სმ, ზემოდან -2.5 სმ, ქვემოდან 2.5ს;
8. ნაშრომის მოცულობა, დარგის სპეციფიკიდან გამომდინარე შესაძლებელია მერყეობდეს - არაუმეტეს 100 გვ. (200 000 ასო-ნიშანი), არანაკლებ 40 გვერდისა (80 000 ასო-ნიშანი).

სამაგისტრო ნაშრომს დანართის სახით უნდა ახლდეს სატიტულო ფურცლის ინგლისური თარგმანი.

პლაგიატი:

ნაშრომში სხვათა მოსაზრებების, ფრაზებისა და წინადადებების გამოყენებას არასათანადო წესებით (ლიტერატურული წყაროს მითითების გარეშე) ეწოდება პლაგიატი.

პლაგიატი (plagiatus ლათ.) ნიშნავს მიტაცებულს. მეცნიერებაში პლაგიატი ეწოდება ნებსით თუ უნებლიერ, სხვისი იდეების საკუთარ იდეებად გასაღებას. ეს „იდეები“ შეიძლება იყოს ნაბეჭდი ან ელექტრონული მასალა, დაწყებული მარტივი წინადადებებითა და დამთავრებული მთელი პარაგრაფებით; ამასთან, ეს შეიძლება იყოს სტატისტიკური მონაცემები, ლაბორატორიული კვლევის შედეგები, ხელოვნების ნიმუშები და ა.შ.

პლაგიატი შეიძლება იყოს განზრახული, ან უყურადღებობით დაშვებული. პლაგიატის აღმოჩენის ნებისმიერ შემთხვევაში მაგისტრანტი დავვაზე არ დაიშვება. მან უნდა აიღოს დამატებითი სემესტრი ახალი ნაშრომის მოსამზადებლად.

სამაგისტრო ნაშრომის წარდგენა და დაცვა:

ა) ნაშრომის წინასწარი განხილვა და რეცენზირება:

სამაგისტრო ნაშრომის საჯარო დაცვამდე ინიშნება მისი წინასწარი განხილვა (წინასწარი დაცვა).

- სამაგისტრო ნაშრომის საჯარო დაცვამდე სულ მცირე ერთი თვით ადრე ნაშრომი წარმოდგენილ უნდა იქნეს შესაბამისი ინსტიტუტის/დეპარტამენტის სხდომაზე წინასწარი განხილვისთვის.
- წინასწარი განხილვისათვის არ არის აუცილებელი ნაშრომის აკინძული სახით წარმოდგენა.
- ინსტიტუტი/დეპარტამენტი გამოყოფს სამაგისტრო ნაშრომის რეცენზენტს. რეცენზენტი შეიძლება იყოს თსუ აკადემიური პერსონალი (სრული, ასოცირებული და ასისტენტ პროფესორი), ემერიტუს-პროფესორი, თსუ სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის მეცნიერ-თანამშრომელი, თსუ დოქტორანტი, მოწვეული სპეციალისტი.
- რეცენზენტს ნაშრომი უნდა გადაეცეს დაცვამდე არაუგვიანეს 15 დღით ადრე.
- რეცენზენტი დაცვამდე 5 დღით ადრე წარმოადგენს რეცენზიას წერილობითი ფორმით, რომელშიც ის აფასებს ნაშრომს (მაქსიმუმ 60 ქულით) წინასწარ დადგენილი კრიტერიუმებით. 11 ქულაზე ნაკლები შეფასების მიღების შემთხვევაში მაგისტრანტი სამაგისტრო ნაშრომის დაცვაზე არ დაიშვება.
- რეცენზერტი ესწრება ნაშრომის საჯარო დაცვას და თავის დასკვნას საჯაროდ აცნობს კომისიას.

ბ) სამაგისტრო ნაშრომის წარდგენა და საჯარო დაცვა

- წინასწარი განხილვის შემდეგ დაცვამდე 3 კვირით ადრე მაგისტრანტი საბოლოოდ დასრულებულ სამაგისტრო ნაშრომს ელექტრონულ ვერსიასთან (CD) ერთად წარადგენს შესაბამის ინსტიტუტში/დეპარტამენტში.

- სამაგისტრო ნაშრომი უნდა იყოს აკინძული (ყდაში ჩასმული).
- სამაგისტრო ნაშრომს უნდა ახლდეს ხელმძღვანელის წერილობითი დასკვნა, შეფასების (ქულის) გარეშე.
- ინსტიტუტი/დეპარტამენტი 3 სამუშაო დღის ვადაში ფაკულტეტის სამეცნიერო კვლევებისა და განვითარების სამსახურს უგზავნის სამაგისტრო ნაშრომების ელექტრონულ ვერსიას სამაგისტრო ნაშრომის ხელმძღვანელის დასკვნასთან ერთად. ნაშრომის ელექტრონული ვერსია უგზავნება კომისიის წევრებს.
- ფაკულტეტის სამეცნიერო კვლევებისა და განვითარების სამსახური განიხილავს სამაგისტრო ნაშრომის შესაბამისობას მოთხოვნებთან და ერთი კვირის ვადაში შესაბამის ინსტიტუტს/დეპარტამენტს აწვდის დასკვნას.
- სამაგისტრო ნაშრომის დაგვიანებით წარდგენის შემთხვევაში სტუდენტი დაცვაზე არ დაიშვება.
- სამაგისტრო ნაშრომის დაცვა ხდება საჯაროდ, რექტორის ბრძანებით დამტკიცებული კომისიის წინაშე, რომელიც შედგება მინიმუმ 5 წევრისაგან. კომისიას ჰყავს თავმჯდომარე და მდივანი. კომისიის წევრი შეიძლება იყოს მაგისტრანტის ხელმძღვანელიც, მაგრამ ის არ მონაწილეობს მისი ხელმძღვანელობით შესრულებული ნაშრომის შეფასებაში.
- საბაკალავრო ნაშრომი ფასდება 100-ქულიანი სისტემით.
- ნაშრომი შეფასდება კომისიის მიერ წინასწარ შემუშავებული შეფასების კრიტერიუმების საფუძველზე.
- სამაგისტრო ნაშრომის დაცვაზე ხდება მაგისტრანტის მიერ კვლევის შედეგების ზეპირი პრეზენტაცია, რომელიც ფასდება კომისიის თითოეული წევრის მიერ (მაქიმუმ 40 ქულა). ამ კომპონენტში მაგისტრანტის საბოლოო შეფასება იანგარიშება კომისიის ყველა წევრის შეფასების საშუალო არითმეტიკულით. მიღებული შეფასება დადებითად ითვლება, თუ კომისია მაგისტრანტის ნაშრომს შეფასებს 20 და მეტი ქულით.
- სამაგისტრო ნაშრომის საბოლოო შეფასება წარმოადგენს რეცენზენტის მიერ დაწერილი ქულისა და კომისიის საბოლოო შეფასების ჯამს.
- სამაგისტრო ნაშრომი დაცულად ჩაითვლება და მაგისტრანტს შესაბამისი კრედიტი მიენიჭება, თუ მის მიერ მიღებული საბოლოო შეფასება ტოლია ან მეტი 51 ქულის.
- სამაგისტრო ნაშრომის არადამაკმაყოფილებლად (F/FX) შეფასების შემთხვევაში, მისი დაცვაზე წარდგენა იმავე სემესტრში დაუშვებელია;
- სამაგისტრო ნაშრომის დაცვის პროცესი აისახება ოქმი, რომელსაც ადგენს კომისიის მდივანი. ოქმს ხელს აწერს კომისიის ყველა წევრი.
- ოქმს თან უნდა ერთვოდეს რეცენზიები და კომისიის მიერ დაწერილი საბოლოო შეფასების უწყისი, რომელსაც ხელს აწერენ კომისიის წევრები.
- დაცვიდან ორ სამუშაო დღეში ოქმი წარედგინება ფაკულტეტის სასწავლო პროცესის მართვის სამსახურს, ხოლო უწყისი - ფაკულტეტის კანცელარიას, შეფასების მაგისტრანტის სასწავლო ბარათში შესატანად.
- სამაგისტრო ნაშრომები ინახება ფაკულტეტის სასწავლო პროცესის მართვის სამსახურში 2 წლის მანძილზე, ხოლო შემდგომ ექვემდებარება (ან არ ექვემდებარება) დაარქივებას თსუ-ში დაგენილი წესის მიხედვით.

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი

სამაგისტრო პროგრამა ისტორია

ქართველიშვილი ალექსანდრე

სახელმწიფოს მოწყობის ანტიკური კონცეფციები

ნაშრომი შესრულებულია ისტორიის მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მოსაპოვებლად

ნაშრომის ხელმძღვანელი დავით დგებუაძე,
ისტორიის დოქტორი, თსუ ასოცირებული პროფესორი

თბილისი
2011

1. ნაშრომი (ფასდება რეცენზენტის მიერ)	მაქს. 60 ქულა (დაცვაზე გასვლის წინაპირობაა მინიმ.11 ქულა)
ა) ნაშრომის ფორმალური მხარე (სტანდარტთან შესაბამისობა)	მაქს. 10
ბ) ნაშრომის შინაარსობრივი მხარე	მაქს. 50
<ul style="list-style-type: none"> ფაქტობრივი მასალის ფლობა –15 ქულა კვლევისა და ანალიზის უნარი –15ქულა არგუმენტირებისა და დასკვნის უნარი– 10ქულა ნაშრომის ენობრივი და სტილისტური გამართულობა –10 ქულა 	
2. ნაშრომის წარდგენა (პრეზენტაცია) (ფასდება კომისიის წევრების მიერ ნაშრომის საჯარო დაცვის დროს)	მაქს. 40 ქულა (დადებითი შეფასება –მინიმ. 20 ქულ.
ა) პრეზენტაციის ვერბალური მხარე	მაქს. 30 ქულა
<ul style="list-style-type: none"> მასალის ფლობა –10ქულა ანალიზის, არგუმენტირების და დასკვნის უნარი –10ქულა აუდიტორიასთან კომუნიკაციის უნარი–10ქულა 	
ბ) ტექნიკური და ვიზუალური მხარე საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების შემოქმედებითად გამოყენების უნარი	მაქს. 10 ქულა
ნაშრომის საბოლოო შეფასება (რეცენზენტის ქულას+კომისიის საბოლოო შეფასება)	100 ქულა დადებითი შეფასება მინიმუმ 51 ქულა

შესრულებული სამუშაოს სპეციფიკიდან გამომდინარე შესაძლებელია მხედველობაში იქნეს
მიღებული შეფასების ზოგიერთი სპეციფიკური კრიტერიუმი.

დამტკიცებულია თსუ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის საბჭოს სხდომაზე 2011 წლის
28 იანვარს.

ძალაში შედის 2010–11 სასწავლო წლის გაზაფხულის სემესტრიდან.

შენიშვნა: 2010–11 სასწავლო წლის შემოდგომის სემესტრში სამაგისტრო ნაშრომების საჯარო დაცვა და
შეფასება განხორციელდება ამ წესის მიხედვით.

